

Cuprins

Abrevieri.....	XI
Cuvânt-înainte	XIII
Introducere.....	1
Capitolul I. Sisteme de ocrotire a minorităților naționale în literatura de specialitate.....	3
§1. Istoricul concepțiilor privind protecția minorităților naționale în literatura juridică	3
§2. Clarificări conceptuale în domeniul protecției minorităților naționale	5
2.1. Națiunea.....	7
2.2. Poporul	11
2.3. Minoritățile naționale	12
2.4. Grupul etnic	18
2.5. Originea etnică.....	19
2.6. Naționalitatea.....	19
2.7. Autonomia	20
§3. Principiul nediscriminării – metodă de protecție a persoanelor aparținând minorităților naționale	21
3.1. Scurtă analiză a practicii judiciare născute în baza art. 14 al Convenției europene a drepturilor omului	23
3.2. Analiza normelor direct-aplicabile în cazurile de discriminare rasială	25
3.2.1 Sediul juridic al materiei	25
3.2.2. Aspecte generale privind legislația europeană anti-discriminare	26
3.2.3. Tipuri de discriminare	27
3.2.4. Norma juridică românească anti-discriminare	36
3.2.5. Organisme interne de luptă împotriva discriminării.....	38
§4. Tratatul preferențial – metodă de protecție a persoanelor aparținând minorităților naționale	41

§5. Autonomia politică.....	43
5.1. Autonomia personală.....	44
5.1.1. Definirea autonomiei personale	44
5.1.2. Istoric	45
5.1.3. Doctrina și practica autonomiei personale	46
5.2. Autonomia teritorială.....	53
5.3. Democrațiile consociaționale.....	59

Capitolul II. Statutul juridic al minorităților naționale

în dreptul internațional public	62
§1. Internaționalizarea problemei drepturilor omului, în general, și a minorităților naționale, în special – tendința actuală	62
§2. Istoric. Evoluția problematicii privind drepturile minorităților naționale în plan internațional	64
2.1. Primele reglementări privind grupurile minoritare	64
2.2. Reglementări privind minoritățile naționale sub egida Ligii Națiunilor	66
2.3. Perioada postbelică.....	70
§3. Concepțiile principalelor organisme internaționale privind drepturile minorităților naționale.....	71
3.1. Organizația Națiunilor Unite	72
3.2. Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa	77
3.3. Consiliul Europei.....	78
§4. Mecanisme internaționale pentru asigurarea protecției și promovarea drepturilor minorităților naționale în cadrul ONU, Consiliului Europei, OSCE	88
4.1. Mecanisme de control internațional în cadrul ONU	90
4.2. Mecanisme de control internațional în cadrul Consiliului Europei	94
4.3. Mecanisme de control internațional în cadrul OSCE	97
§5. Probleme controversate privind minoritățile naționale în plan internațional	99
5.1. Drepturile colective	101
5.2. Dreptul la autodeterminare	102
5.3. Dreptul de intervenție umanitară	104

Capitolul III. Statutul juridic al minorităților naționale

în România	108
§1. Evoluția minorităților naționale în România	108
§2. Istoricul solicitărilor și reglementărilor juridice privind minoritățile naționale în România	110
2.1. Constituția din 1866	110
2.2. Revizuirile Constituției din 1866	111
2.3. Constituția din 1923	113
2.4. Constituția din 1938	114
2.5. Constituțiile comuniste din 1948 și 1952	115
2.6. Constituția din 1965	117
§3. Cadrul legislativ actual privind minoritățile naționale în România	118
3.1. Principiile fundamentale ale protecției minoritățile naționale în România	118
3.2. Condițiile și procedura declarării unei comunități etnice, lingvistice sau religioase ca minoritate națională	125
3.3. Drepturile lingvistice ale minorităților naționale	133
3.4. Participarea persoanelor aparținând minorităților naționale la deciziile publice	152
§4. Cadrul instituțional actual	165
4.1. Măsuri speciale privind reprezentarea minorităților naționale în Parlament	165
4.2. Măsuri speciale privind asigurarea egalității între cetățeni prin intermediul autorităților administrative autonome	167
4.3. Măsuri speciale luate prin intermediul Consiliului Minorităților Naționale	171
4.4. Rolul Departamentului pentru Relații Interetnice în asigurarea egalității între cetățeni	173
4.5. Măsuri speciale privind minoritatea romă. Agenția Națională pentru Romi	175
4.6. Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale	176
4.7. Măsuri speciale luate la nivel local	176
§5. Provocări în domeniul reglementării statutului juridic al minorităților naționale din România	177
5.1. Minoritatea maghiară	178
5.1.1. Propunerea UDMR pentru o Lege privind minoritățile naționale și comunitățile autonome	180

5.1.2. Legea privind maghiarii care trăiesc în țările vecine.....	182
5.1.3. Propunerea legislativă privind Statutul de autonomie a Ținutului Secuiesc	186
5.1.4. Proiectul de lege privind statutul minorităților naționale	189
5.2. Situația comunității ceangăilor	192
5.3. Minoritatea romă	193
Bibliografie	197